

SRI MALLIKARJUN M. KHARGE (Minister for Revenue).—Sir I beg to lay

i) Notification No. RD 54 TRM 82 dated 11 h November, 1982

Remission of Land Revenue in respect of 7 Villages of Kumta taluk for the year 1973-74

ii) Notification No. RD 26 TRM 82 dated 11th November, 1982.

Remission of Land Revenue in respect of 45 villages of Kudligi taluk for the year 1980-81.

as required under sub-section 2 of Section 194 of the Karnataka Land Revenue Act, 1964

MR. SPEAKER.—Papers laid.

ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ

ವಿಷಯ.—ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೆಜ್ಜಲಗರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮ ೫೦ರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ತಲುಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಗೆಜ್ಜಲಗರೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳು ಕಂಡು ಬರದೇ ಹೋದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಓದಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುವುದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಸಾಧುವಾದುದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವವಾಗೆ "There cannot be any argument in a vacuum. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುವಂಶಿಕ ಕೋರಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನಾನು ಓದಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

"That on 23rd November, 1982 as a result of police firing on farmers who are peacefully agitating for the redressal of their grievances at Gejjalagere, Mandya District, two persons killed and several others were injured, hospitalised and that the police firing was wanton, senseless and brutal attack on the farmers and that judicial enquiry should be ordered and the demands of the farmers be met and that it is a definite matter of public importance. Hence this notice."

ಈ ರೀತಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಯತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಗೆಜ್ಜಲಗರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ

ನಡೆದಿದ್ದು ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕಬ್ಬು ಹಾಗೂ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಮಂಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಅವರು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹಲವಾರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸತ್ತರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರು ವಳಗೆರೆ ನಾಡೇಗೌಡ ಎಂಬ ೨೮ ವರ್ಷದವರು ಹಾಗೂ ೩೦ ವರ್ಷದ ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆಯ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎನ್ನುವವರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನನಗೆ ಈಗ ಬಂದ ಸುದ್ದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಇನ್ನೂಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಹಾ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ಹೆಸರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ೩ ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸುದ್ದಿ. ಬೇರೆ ವಲಯದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೭ ಜನರು ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೂ ಈ ಬಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನರು ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನರಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ ಗಾರರಾದ ಚಂದೂ ಎನ್ನುವವರೂ ಸಹಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸರ ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಕೆಲವು ತೂರಿದರೆಂದು, ಪೋಲೀಸ್ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಇಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇವು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇಂದು ಮಂಜಾನೆ ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ ಹೋಗಿ ಈಗತಾನೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಅಜಮಾಯಿಶಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ ಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿನ ವಿಧ್ಯಾಪಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾರದಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಗೃಹಖಾತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಜನ ಗೋಲಿಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎರಡು ವರ್ಷ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತು ಕೊನೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನವಿಲುಗಾಂವ, ನರಗಂದದಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಾಗಸಮುದ್ರ, ಮಳವಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೆಜಿಎಫ್, ದೊಡ್ಡಹಳ್ಳಿ ಈ ದಿನ ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ. ದೊಡ್ಡಹಳ್ಳಿ ಗೋಲಿಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಜನರ ರಕ್ತ ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿ ಇಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿನ್ನೆ ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಗೋಲಿಬಾರ್ ಒಂದೇ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳ ತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರವೇ? ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಸಂಧಾನ ಮಾರ್ಗಗಳು, ಚತುರೋಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಸಾಮ-ದಾನ-ಭೇದ-ದಂಡ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಳಸದೇ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತವಸ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ನಿರಂತರ ವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೊಲೆಗಳಿಗೆ ಚರಮ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನೇ ಅನೇಕ ಪದುತ್ತಾ ರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ, ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಲ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

SRI M. VEERAPPA MOLLY.—He is making a preliminary sub-mission. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ I can help them with factual figures...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸ್ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಎರಡು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವರದಿ ಗಾರನಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಇಂಥ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ — ವಿಷಯದ ಗಹನತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಾವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—The statement may help them.

MR. SPEAKER.—This procedure was being followed. I will read from the earlier Proceedings. "On the 15th March, 1956. after the question hour, the Hon'ble Speaker called upon the Government to make a statement, on the notice of Adjournment Motion of Hon'ble Member Sri S. Gopala Gowda about the strike in Mandya Sugar Factory when the Hon'ble Minister for Law and Education stated that the Government had received the report that the strike had been settled.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೇಳಿದೆ. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರಂ ಕೇಳಿರುವುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೂ ಅಳವಾದ ಅನುಭವ ಇದೆ, ನಮಗೂ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಅಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆವು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ನೋಟೀಸ್, ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಮಗಲೇ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ, ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ತಮಗೆ ದೊರೆತರೆ, ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. I am not preventing you from pressing for the adjournment motion. But only to help you, I am requesting the Government to make a statement.

SRI S.R. BOMMAI.—That will be a wrong procedure. ಇದುವರೆವಿಗೂ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟ ವರು ತಮ್ಮ ಮನವೋಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇದೆ.

MR. SPEAKER.—It is not a matter of right. It is not like that.

SRI S.R. BOMMAI.—There is a convention.

MR. SPEAKER.—If you don't want the statement, let the Hon'ble Leader of the Opposition continue his submission.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನೂನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾಹಿತಿ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದರಿಂದ if the Hon'ble Speaker finds that it is a fit case for admission. ಅವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡಲೇ ಒಪ್ಪುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸದನದ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿರುವಂಥ ವರದಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದೆ. ಇದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ

ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಸಬ್‌ಮಿಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು. If the Hon'ble Speaker finds that it is a fit case for admission as an adjournment motion, of course we have also something to submit and there after the Hon'ble Speaker can take a decision. So, this is a right course according to the convention in the House.

SRI S.R. BOMMAI.—The very purpose of the adjournment motion involves an element of censure against the Government if it is permitted.

MR. SPEAKER.—To help the discussion, if the Government comes orward to make a statement there is nothing wrong in it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಹೇಳುವಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

MR. SPEAKER.—If you don't want, the Hon'ble Minister will make a statement subsequently. Now Hon'ble Leader of Opposition Sri Lakshmisagar to continue his preliminary submission.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ.

MR. SPEAKER.—Nothing prevents the Speaker from requesting the Government to make a statement if they want, and if that is going to help the Opposition also.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿ, ಬೇರೆಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ. Then, I will call the Hon'ble Minister subsequently i.e., after hearing the Leader of the Opposition. ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟರ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನವೊಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಬಿಡುವುದೇ ಎನ್ನುವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಮಧ್ಯೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಯಾರು ಯಾರು ಸಿಗ್‌ನೆಟರೀಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ, ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಅಂಥ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸಹಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಬಂದಾಗ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಗೋಲೀಬಾರ್ ಮೇಲ್ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಥಮ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು. ನಾನು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಆರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ಈಗ ತಾವು ರೋಲ್ಸ್ ೫೦ ರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆದಲ್ಡ್ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.--ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ, ತಮ್ಮ ಮನವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.--ಇದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನವೊಲಿಸ ಬೇಕು. ವಿಷಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.--ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಜನರ ಮನವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ --ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಳಿದವರ ಯಾರ ಮನ ವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅದು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.--ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನನಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರ ಮನವೊಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವೃಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ, ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಲೀಬಾರ್ ನಡೆದಿದೆ. ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆಯವರೆಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ರೈತರ, ಜನರ ಮನವೊಲಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಆಶ್ವಾಸಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ಅವರು, ರೋಸಿ ಹೋಗಿ, ರಸ್ತೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಆಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೋಲೀಬಾರ್ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪ ಅಂಥ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರಕವಾದಂಥ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಕುಂಠರರು, ಕಿವಿಡರು, ಹೃದಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು, ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಇರಬಹುದು, ಈ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಾವು ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ಆಸೆಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ, ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೋರಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಬರ್ಗರ ಏನು ಹೇಳಿದೆ, ನಾವು ಅಪೂರ್ವವಾದಂಥ ರೀತಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಅನೇಕಸಾರಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕ ವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಾತ್ರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಶ್ವೇತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಇದನ್ನು ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಯೊಳಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮನವೊಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ...

'a definite matter of urgent public importance'. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಂಡೀಷನ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

"The right to move the adjournment of the Assembly for the purpose of discussing a definite of urgent public

importance shall be subject to the following restriction namely.

- i) not more than one such motion shall be made at the same sitting;
- ii) not more than one matter shall be discussed on the same motion;
- iii) the motion shall be restricted to a specific matter of recent occurrence;
- iv) the motion shall not raise a question of privilege;
- v) the motion shall not revive discussion on a matter which has been discussed in the same session;
- vi) the motion shall not anticipate a matter which has been previously appointed for consideration. In determining whether a discussion is out of order on the ground of anticipation, regard shall be had by the Speaker to the probability of the matter anticipated being brought before the Assembly within a reasonable time;
- vii) the motion shall not deal with and matter which is under adjudication by a Court of Law having jurisdiction in any part of India; and
- viii) the motion shall not raise any question which under the Constitution or these rules can only be raised on a distinct motion by a notice given in writing to the Secretary".

ಈ ಷರತ್ತುಗಳು ಯಾವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟುಲಿಗಳಿಂದ ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ೫೦ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ, ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಕಷ್ಟವಾದ ಭಾಷೆ, ತಾವು ಬಳಸತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಇದು ನನ್ನ ಮೊದಲನೇ ವಾದ. ಈ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತುಗಳ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇದು. ಬಹುಶಃ ಈ ರೀತಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳು ಹಿಂದೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ಬರಲಾರವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಈ ವಾದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಾನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಮುಂದಿನ ಭಾವಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇವತ್ತು ತಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷ ೧೦ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆತಂಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಗುಂಡಿನಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ ? “ಕಂಡಲ್ಲಿ ಗುಂಡು” ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೂ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲಿ “ಗುಂಡು” ಎನ್ನುವ ಪದ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಪರಂಗಿಯವರು ಆಳಿ ಹೋದರು. ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳೂ ಆಳಿ ಹೋದರು. ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ಗಳು ನಡೆದಿದ್ದುವು. ಜನರೂ ಸತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೈತನನ್ನು ನೇಗಿಲಯೋಗಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಕೊಡತಕ್ಕವನು ಎಂದು ಪುಂಖಾನುಪುಂಖವಾಗಿ ಕವಿಗಳು ವಾಣಿ ಯವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೈತರಂ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏನು ? ತಾವು ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಮತ್ತು ಭತ್ತಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ “ಗುಂಡು”. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಿ ? ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದ ರಿಂದಲೇ ಇದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು ತ್ತೀರಾ ? ಇಲ್ಲ ಇದೇ ರೀತಿ ರಕ್ಷಿಸಿ ಹಸ್ತದಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಾ ? ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ ಹಿಂದಿನ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ರೈತರ ರಕ್ತವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಭೂಮಿಗೆ ಸುರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಹಲಾಧರನು ಸಿಡಿದೆದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ಮರೆಯದೆ ರೈತರು ಏನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಸ್ವಾಮಿ. ತಾವು ನಾಟಕದ ದುಶ್ಶಾಸನನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ನಾಟಕದ ಮಾತುಗಳಂತೆ ಬರುತ್ತಿವೆ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಮತವನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ರಕ್ತವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಸುರಿಸಿದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದಿವಸ.....

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನೆಂದರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಮೂಲ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪೂರ್ತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹಲಾಧರನ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವಿಷಯಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅದು ನಾಟಕದ ಹಲಾಧರ ಆಗಿದೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗಮನವಿರಲಿ. ಅವರ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕ ಏನಿದ್ದರೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ.

(ಗೊಂಠಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೈತರ ರಕ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ರೈತರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರದು ಏನೋ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆಯಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆ, ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಹಳ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕವರು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬುದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅನಂತರ ತಾವೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೇವಲ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಜನತೆಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಾವು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡದಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಂಡಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿಲುವಳಿ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮದೇನು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವರಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಹೋದರೆ ತಾವು ಅನಂತರ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು. ಇದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾಭಿಮತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನರಮೇದ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನರಮೇದದ ಧೈಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ೨೦೦ ಜನರು ಪೋಲೀಸ್ ಗೋಲಿ ಬಾರದಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಏನಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು, ನೀಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಈವತ್ತು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗ

ಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆ ಮತ್ತು ಗಂಭೀರತೆ ಇರುತ್ತದೆ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ನಾನು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಘಟನೆ ಏನು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈಗತಾನೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ರೈತರು ರಸ್ತೆ ಬಂದ್ ಮತ್ತು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಟರ್ ಕಬ್ಬಿಗೆ ೨೭% ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ರೈತರು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಮೇಲೆ ಮಂಡ್ಯ ರೈತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಗೆ ಪಡೆದಂಥ ಒಂದು ರೈತರ ಗುಂಪು, ಒಬ್ಬಗೆ ಪಡೆಯದಂಥ ಒಂದು ರೈತರ ಗುಂಪು ಈ ಒಬ್ಬಗೆ ಪಡೆದಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಒಬ್ಬಗೆ ಪಡೆಯದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಹೋದವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅವರೇನು ೨೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡುಗಂಟೆಗಳ ತನಕ ರಸ್ತೆ ರೋಪೊ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರಸ್ತೆ ರೋಪೊ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಗಂಡಸರು ಐನೂರು ಆರನೂರು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೊಲೀಸನವರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಯಾವರೀತಿಯೂ ಗಲಾಟೆಯಾಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈರೀತಿ ಮೂರು ದಿವಸಗಳು ನಡೆದಮೇಲೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರನ್ನು ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ರೋಪೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳತನಕ ನೋಡಿದರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ರಸ್ತೆ ರೋಪೊ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ ರಸ್ತೆ ರೋಪೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಗಂಡಸರು ಐದನೂರು ಆರನೂರು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಹತ್ತಾರು ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜನರನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಎಸ್. ಡಿ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಂದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ರಸ್ತೆ ರೋಪೊ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರ. ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ರಸ್ತೆ ರೋಪೊ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಂದರೆ ೨೭% ರೂಪಾಯಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂದರೆ ಮಂಡ್ಯಾ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆ ಜೇಬ್ ಎನ್ನುವುದು ಇತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಡಿ.ಐ.ಜಿ.ಯವರು ಬರುವವರೆಗೂ ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ಡಿ.ಐ.ಜಿ. ಬಂದವರೇ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಲು ಆರ್ದರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಕೂಡಲೇ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಜನರು ಓಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದೇ ಬಸ್‌ನ್ನು ಹತ್ತಿ ಊರೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡನ್ಸ್ ಮಂಡಾ ದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಅವರ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ೭೦-೮೦ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಇದ್ದುದನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಚೆಚ್ಚಿದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ೩೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡುಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್ ಆದಮೇಲೆ ಜನರು ಓಡಿಹೋದಮೇಲೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೊಡೆದಿರು

ತ್ತಾರೆ. ನಾನು ನೋಡಿದಹಾಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯಜಮಾನಿ ಓಣಿ ವರ್ಷದ ಮುದುಕಿ, ಮನೆ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ, ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಸುಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳನ್ನೂ ಬಿಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಲಾಠಿ ಎತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಅವರ ಇಬ್ಬರು ಸೊಸೆಯವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಗಂಡಂದಿರಿಗೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ರೈಲ್ವೆ ಗ್ಯಾಂಗ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಅವನು ಡ್ಯೂಟಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆತ ಇನ್ನೇನು ಮನೆಯೊಳಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಒಳಗಡೆ ಹೋಗಿ ಆತನನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ಮಗಳನ್ನು ಸೊಸೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಮಪ್ಪ ಎನ್ನುವ ಹುಡುಗನ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಂದಿ, ಮಧ್ಯದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಂದಿ ಕೊನೆಗೆ ಮೂರನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಂದಿ ಆತನನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಸತ್ತಂತಹ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನು. ಆತನ ಗುಡಿಸಲಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಶಿ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ, ೩ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಇರುವ ಭೀಕರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?...

ಶ್ರೀ ಪರಪ್ಪ ಕಳ್ಳಿಗುಡ್ಡ.—ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇದರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ಗುಂಡುಹಾಕಿ ಸಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಾರದು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಗುಂಡುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಗುಂಡು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಅಕ್ಕಿಕಾಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೂಡ ಗುಂಡು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನೇರವಾಗಿ ಇವರೇ ಹೊಡೆದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ತರಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೇನೋ ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವಾದರೂ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ. ಕಂದಾಯ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಅಲ್ಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು, ನಾವು ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿ. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಿಯಮ ೫೦ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಹಾಗಾದರೆ ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇವರು ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ. ಈಗ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ವ್ಯಯ ಆಯಿತು. Please avoid these things. Say what you want to say on the subject.

SRI S M. SHEARNAL CHANDRASEKHAR.—Sir, have you allowed this motion? They are going on talking for hours.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದು? ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅದೇ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅಂದರೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪೇ? ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಇದು ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್. — ನೀವು ರೈತರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವವರು. ನಾವು ರೈತರ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಡಿ,

MR. SPEAKER.—Why do you introduce that idea ? Who said that they are going to look at it in that way ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Please confine yourself to Rule 50. I would give you five minutes only and not more than that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೇ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. I am not going to permit you. I cannot permit you.

MR. SPEAKER.—Mr. Bommai, please resume your seat.

SRI S. R. BOMMAI.—Sir,...

MR. SPEAKER.—Please hear me, I will give you five minutes. You cannot take the whole day. You are not expected to speak the whole day. You will have to limit yourself. Please complete within five minutes ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಾವು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಅಂದರೆ ಏನರ್ಥ ?

SRI S. R. BOMMAI.—I am sorry, Sir.

MR. SPEAKER.—Please be brief.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀನಾಳಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಆ ಪದವನ್ನು ತಾವು ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಿಂದ ತೆಗೆಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನು ? ರೈತರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಾವು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂದರೆ ನಾವು ರೈತರ ವಂಶಕ್ಕೆಲ್ಲವೇ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ದಿವಸ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದೊಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆ ಕಡೆಯ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದದ ಘಟನೆಯಿಂದ ಓಡಿರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ.

(ಗಲಾಟೆ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀನಾಳಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ಸರಗುಂದದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಲು ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅಪಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಾವು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಗ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಈ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದದ ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿವರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮದ್ದೂರಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದರು. ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಪುನಃ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

(ಗಲಾಟೆ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ರೈತರು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸಿದಾಗ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾತ್ಯಾಂಶ ಹೊರಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಸೇಮಿತ ಅವರ ಕೊಲೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರಲಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಪೊಲೀಸ್ ಸಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಜೂರಿ ಹಾಕಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮನವಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತು. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರ ನಂತರ ಸೊಂಡೂರಿನ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಾರ್-ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಅವರನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಸಹ ಒಪ್ಪಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಬಾಪಟ್ ಅವರ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಾಗ ನಾವು ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಆಗ ತಾವು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆಗ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಸರ್-ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರಾಮರಾವ್ ಅವರು...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಹಿಂದೆ ನಡೆದಾಗ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪೊಲೀಸರು ಸಮ್ಮನೆ ಬಂದೂಕುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೂರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಬಂದಾಗ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಮೀರಿ ಹದ್ದುಮೀರಿ ಜನರನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸತ್ಯಾಂಶ ಏನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೊರಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸ್ ಫೈರಿಂಗ್ ಗೋಲಿ ಬಾರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಗೂ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಅದ್ಭಾವದನ್ನೂ ಫಾಲೋ ಮಾಡದೇ ಗಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಈಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಒಂದು ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಪೊಲೀಸರ ಮುಖಾಂತರ ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಒಂದು ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹದ್ದುಮೀರಿ ನಡೆದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂ ರಾಯರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ೧೨೦ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಳೆವಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಮುಖಾಂತರವೇ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಆ ಬಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಸಿ ಅವರ ಅಸ್ತಿಪಂಜರವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಆ ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಮೇಲೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದ್ದಲ್ಲ, ಆವಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಕೊನೇ ಅಧಿವೇಶನ, ಇದು ಕೊನೆಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗೋಲಿಬಾರ್ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ಯಾರಿಗೂ ಸಹ ಸ.ತೋಷ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದುಃಖ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇದರಲ್ಲಿ ದುಂಬಿಪಡದೇ ಇರುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರು ಸಂತೋಷಪಡಬಹುದು. ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಪೊಲೀಸರು ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವರು ನಾವೇ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ. We have not said it. We have never claimed it.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಹೇಳಿಕುಂಹಿಸಿದಾಗ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮದು ಏನು ಸೂಚನೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಆಮೇಲೆ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನನಗೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಮೇಲೆ ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಈ ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿ. ಈಗ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ವಜಾವಿಯಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರದಾನಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಒಲಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಈ ನಿಯಮಾವಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ನಡೆದಿದೆ, ಅವರ ಪರತುಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಸಮೀಪವಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಅದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ತಾವು ತಿಳಿಸಿದಿರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಮೊದಲು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ತದನಂತರ ನೋಡೋಣ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತೆಯೇ? ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಮಗೆ ಪೀಠಿಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರ ತಕ್ಕಂಥಾ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ನಾವು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಸಭಾನಾಯಕ ನಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಹುಶಃ ಕೋಲಾರದ ಹಂಪನ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇರ

ಬಹುದು, (subject to correction) ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬೇರೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸುಸ್ಥಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ ತೃಪ್ತಿಪಡೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಲಿ, ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ ೫೦ರ ಕೆಳಗೆ ಏನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಿ. ಪಿ. ಎಂ.

ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಸಹ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸದನ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರ್‌ನಡೆದು ಜನ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ವಿಷಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ ೫೦ರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಜನರು ಸತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಗೌರವವನ್ನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ನಿಯಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮೀರಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವೊಂದು ರೂಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸದನ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಗೋಳಿಬಾರ್ ನಡೆದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಒಂದೇ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇನೋ? ಆದರೆ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಈ ಒಂದು ಘಟನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಅನೇಕ ಗೋಳಿಬಾರ್‌ಗಳಿಗೂ ಇದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಗೋಳಿ ಬಾರ್‌ಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ? ಆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೋಳಿಬಾರ್‌ಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎತ್ತಿರುವ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ರೂಲ್ ೫೦ರ ಹೊರಗೆ ಇಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು. ಸದಸ್ಯರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದು ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾಲ್ಕೈದು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆ. ಚಳುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿದವರು ಬಹಳ ಸಂಯಮದಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೆ ಸನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಇಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರನೆಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟ ಯವರು ಬಂದರು. ಇವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಗಲಭೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾತನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿಕಾರ ಹೊರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಆಗದೆ ಇವರು ಬಂದತಕ್ಷಣ ಲಾಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಗೋಳಿ ಬಾರ್ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಒಂದು

ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ತಾವೂ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರೂ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಂಯಮ ಇರಬೇಕು. ಸಮಯದಿಂದ ಇರಬೇಕು ಇದು ಅಡಳಿತದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ನೀತಿ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಏನು ಎಂದು ವಿಚ್ಛೇದಕಿಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತು. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ನಾವು ತಲೆಬಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇರಲಿ, ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇರಲಿ, ಚಳುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅವರನ್ನು ಮೊದಲೂ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿದ್ದವರು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜನರೂ ಅಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ದಿಂದ ಬಂಧಂಥ ರೈತರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಪರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ, ನಾವಾಗಲೀ, ನೀವಾಗಲೀ ಖಾಯಂ ಅಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನಾಹುತ ಮಾಡಿ ಹೋಗಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಅನಾಹುತಗಳು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಹೋಗಿವೆ. ಜನರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಯೂ ಕೂಡ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರದೆ ಇದ್ದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ವರ್ತನೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು.

MR. SPEAKER.—I request the Hon. Members not to disturb when serious matter is there and but the Chief Minister and other ministers in an embarrassing position.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಹನೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಟಾಕಲ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು it is an art by itself. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಅನಿಸಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬೆಳಗಾದರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಆಯಿತು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಅದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. Do you know the art of administration? Do you know the A.B.C.D. of administration?

(INTERRUPTION)*

SRI. Y. RAMAKRISHNA.—let the Hon. Member confine to rule 50.

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—That portion will not go into the record, Sri S.M. Sheeranalli chandrasekhar, please resume. Hon. Member Bangarappa may please confine to rule 50.

SRI K. BHASKER NAIDU.—That is all the things that are going on here.

*Matter not recorded as ordered by the chair

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ನಂತರ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು. It is a shame that you were under him for one year.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ಕನ್‌ಪೈನ್ ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. Please avoid such things.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವಂತೆ ಆಪ್ತನೇ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದುದನ್ನು ತಾವು ಕಡಿತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಆಪ್ತನೇ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಅನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಕಡಿತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಕಡಿತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಾದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕಡಿತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಪದಗಳನ್ನು ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಕಡಿತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ನಾನು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಏನೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆಪ್ತ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳು ಇವೆ ?

ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ಸುಮಾರು 3 ಕೋಟಿ ಜನರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ? ತಾವು ಈ ಸಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಜಗಳವಾಡಿಕೊಂಡು ಎಂತಹ ಸಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಜನ ಆಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಎಂತಹ ನಿರ್ಧರ ಮತ್ತು ಅನಿಷ್ಟರು ಎಂಬುದು ಮುನ್ನೂರ ವ್ಯಾವಸ್ಥೆಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ಜಗಳವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಹೋದವರೇ ನೀವು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ತಾವು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಯನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಾಪತ್ರೆಯವಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಮ್ಮಿಂದ ಮೊದಲು ಶುರುವಾಗಿದ್ದು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಾವು ಕಡತದಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇದರ ಪೂರ್ವಪರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದರ ಪೂರ್ವಪರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—This word will have to be withdrawn
This is a reflection on the Chair.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—What is this? There must be an end to this. ಆದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು ಇದೆ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಇದರ ಪೂರ್ವಪರಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಳಸಿದಂತಹ ಪದಗಳು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಳಸಿದಂತಹ ಭಾಷಾ, ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಶಬ್ದಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೋ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇತರ: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ನೀವು ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕೂಡ ಅಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಳಸಿದ ಪದಗಳು ಆನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಪದವಲ್ಲ. ಆ ಪದ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಳಸಿದಂತಹ ಪದವಂತೂ ಅಲ್ಲ ಅದು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಂತಹ ವಾಕ್ ಶಬ್ದ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಬಳಸಿದಂತಹ ಪದವನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಶ್ರೀ ಘಟ್ಟ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈಗ ಡೆಸ್ಕ್‌ಬೇಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘಟ್ಟ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಘಟ್ಟ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಗ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ನಿಯಮಾವಳಿ ೫೦ರ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಬಳಸಿದಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂತಹ ಆನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಏನೂ ಬಳಸಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಆನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ದುರುಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ತಾವು ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕೂಡ ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಆನ್‌ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ಯಾಂಟಿಯೇಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು

ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎ.ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ, ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗುಳ್ಳೆನರಿಯಂತೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತೇನೆ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರೇ ನೀವು ವಂಧ್ಯ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನೀವು ಮೆಂಬರಾಗಿರುವುದು ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಎಂಥಾದ್ದು ?...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ನೀವು ಸುಮ್ಮನಿರಿ. Mr. Chandrashekar, what is it that you are talking ? .....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ತ್ತಿದೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ, Is it not an insinuation ? Hon'ble Member Sri Sheernaly Chandrasekhar must withdraw those words. He cannot cast aspersions on the Chair... ಆ ಪದಗಳನ್ನು ತಾವು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಸಬೇಕು,

MR. SPEAKER.—If this is continued I have to give standing orders to the reporters not to record what you say. I have to resort to this extreme step. ಇಲ್ಲಿರುವ 200 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನೀವೆನೂ ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ —ನಾನು ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನೆಂದೇನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ನೀವು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ದಯಾಮಾಡಿ ಕೇಳಿ, ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಮಾತಿಗೂ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ..

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASEKHAR.—I have been member for the last two terms. I am just requesting the Chair...

MR. SPEAKER.—It is a sort of obstruction also. You are not helping me to conduct the business of the House. Being a member of the ruling party you should help us to conduct the business of the House smoothly. Instead of that, you are obstructing the business of the House. ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸರಿ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. I will only leave your behaviour to the public.

SRI S. M. SHEERNALY CHANDRASEKHAR —All right, I don't mind.

MR. SPEAKER.—Honble Member Sri Kakkilaya to speak.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ಎಚ್ಚಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ವಿಷಯ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗೆಜ್ಜೆಲಿಗಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಅದೇ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥವರು, ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಏಳು ಜನರು ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗ ನನಗೆ ಆಘಾತವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದರೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಬಂದರೆಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದ ತ್ರೇನು ಅದೇನೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನಸೇರಿದಾಗಲೂ, ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೂ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಎಕೋಪ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ದಂಗೆಯೆದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಲಿ ಬಾರು ಒಂದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೆನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿರಲಾರರು. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಿಗಡಾಯಿಸಿ ಇಂತಹ ಅನಿಷ್ಟ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಧೀರ್ಘಕಾಲದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ-ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮಗಾದರೂ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಬಳಸಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ತಮಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆ ಮಂಡದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಯಿತು? ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಗೆ ಏನೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗಾರರು ಕಳೆದ ಎರಡು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಬ್ಬು ಕಡಿದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆನಂತರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇಂದು ಸಮಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಚಳುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕಾರಣ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ, ಬೇಡವೆ? ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಕಷ್ಟ ಧೀರ್ಘವಾದ ಕಾಲ. ಇಷ್ಟು ಧೀರ್ಘಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ, ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ರೈತರು ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಚಳುವಳಿ ಸ್ಫೋಟನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು

ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಂಡಾಂತರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವಾದರೂ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಯೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯಂತೆಯೇ ಪರಿಹಾರವಾಗದೇ ಇವೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದ ಹಾಗೆ ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಚಳುವಳಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಚಳುವಳಿಯಾಗಿರಲಿ, ಸ್ವೈಫಂಡರೀ ಪದವೀಧರರ ಚಳುವಳಿಯಿರಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಸರೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆಶ್ಚರ್ಯನೆಗಳು ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಡದಿದ್ದರೆ ಚಳುವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬರುವಂತಹ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು? ಇವತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ಚರ್ಯನೆ ಈಡೇರಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆದರೆ, ಪೋಲೀಸರಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರೇನೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವಂತಹವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.,

ನಾಳೆ ಪುನಃ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವಾದರೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಎದುರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಗೊಂದಲ, ಅರಾಜಕತೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಮಾತೆಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹದ್ದುಮೀರಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಹದ್ದುಮೀರಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬದುಕು, ಜೀವನವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಂಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಸುಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಚ್ಯುತಮೆನನ್‌ರವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿದೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ, ಅವರು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಸುಪ್ರದಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಯಾರು

ಜವಾಬ್ದಾರರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಮಾತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಎತ್ತೀಚೆಗೆ ಚಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಕೇಳಿ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಬರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿರ್ಚಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಿತವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ೫೦ನೇ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶಗಳೇನೆಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಒಂದು, ಜರೂರಿಗಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಂದು ಈ ಎರಡೂ ಮಾತುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಾವು ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಿಳಿಯಲಿ ಆಫ್ ರಿಲೆಟಿವಿಟಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಆದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಕಂಪ್ಯಾರಿಟಿವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಗಜ ಲಗರಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಜನ ರೈತರು ಪೋಲೀಸರ ಗುಂಡಿನೇಟಿನಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ೩ ಜನ ರೈತರ ಹೆಂಡತಿಯರು ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಮಕ್ಕಳು ಅನಾಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುವಂಥ ವಿವೇಚನಾ ಶೂನ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿವೇಕಯುತವಾಗಿ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ವಿಷಯ ಜರೂರಾದ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರ ರಾಯರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟೀಸ್ ಆಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ಮತ್ತು ರೋಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯಗಳು ಸತ್ತ ರೈತರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳೇ? ಜನ ಅನ್ನ ಬೇಡಿ ಬಂದಾಗ ಅನ್ನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದು ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನು ವಿಧವೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಜರೂರಿಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ? ಸತ್ತ ಜನರ ಹಣ ಬಿದ್ದಿರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ನಂಬಿದವರ ಬದುಕಿಗೆ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇ? ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ? ಅನಾಥರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸದನದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ? ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ಸತ್ತವರ ಪ್ರಾಣ ಸದನದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಜರೂರಿಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ನೆರವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಸದನ ಏಕೆ, ಯಾರೇ ತಂತ್ರಜ್ಞರೂ

ಕೊಡ ನಮ್ಮ ವಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಗೆಜ್ಜಲೆಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನಡೆದಂಥ ದುರ್ಘಟನೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಗೆಜ್ಜಲೆಗೆರೆಯ ದುರ್ಘಟನೆ ವಿಷಯ ಅತ್ಯಂತ ಜರೂರಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಮಿತ್ರರು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬುಗೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಂದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸತ್ತವರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ, ಅವರ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗತ್ತೋ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಯಾವ ಕಾನೂನು, ಈ ರೀತಿ ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಯಾವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಕಾಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಗಗಳೇನು? ನಾವು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಮತ್ತು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೈತನನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕ ಆರ್ಹತೆ ಇದೆಯೇ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೈತನ ಎದೆಗೆ ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಸಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ? ಅದು ಸಮರ್ಥವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾದಂಥ ವಿಷಯ ಇದು. ಇವತ್ತು ಜನ ಸಂಕಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೈಫೆಂಡರಿ ಪದವೀಧರರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೀರಾ ? ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ರೀತಿ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಗೆಜ್ಜಲೆಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ :—ಇದು ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳಿದೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಗುಂಡಿಟ್ಟು, ಕೊಂದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ :—ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದರು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಗುಂಡು ? ರೂಲ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ.

(ಗೊಂದಲ್)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಹೊಸಬರು ಬಂದು ಕೂತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ, ಯಾರು ಆ ಹೊಸಬರು ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ :—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂಥಾ ಜರೂರು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ :—ರೂಲ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ. ಚುನಾವಣೆ ಬಂತರೂ ಒನ್ನಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಹೇಳಿ, ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಇದೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

SRI H. GANGADHARAN.—It is a matter of urgent public importance. Women have lost their husbands; is it not a matter of urgent public importance?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ತಕ್ಕೇಡ್ ರವರೇ ಏನಿದು? ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇವತ್ತು ರೈತರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಗಳೇನೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಗೋಲಿ ಬಾರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದಾರೆ, ನಾನು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದಂಥವನು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ರೈತರು ನಡೆಸಿದಂಥ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ೩ ಜನ ೭ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತಿಗಾರೆಂಬುದು ನಿಖರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸತ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ನಿರಪರಾಧಿಗಳು ಮುಗರಾರಂಧರ ರೈತ ಬಂಧುಗಳು ಗೋಲಿಬಾರಿನಿಂದ ಸತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಸೇಹತರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೂಡ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಹೊಸಬನಾಗಿ ಕೇವಲ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಸಾರ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಚೀಮಾರಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬಹುಶಃ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ — ಇದು recent occurrence ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ತಾವು ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಹಣವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಪೇಜಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೊರಗಡೆ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪಾಟ್ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೇಜಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹೇಳಲಿ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಏನು ಚಳಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶೇಕಡ ೮೦ ರಷ್ಟು ಜನ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಅದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಆಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಯಾರೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ರೈತರು ಈಗ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಹತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮನೋ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಧುವಾಧುದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮುಂಗೈ ರೈತರು ೩ ಜನ ಸತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯರು ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳುಗಳು ಅನಾಥ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕುದ್ದು ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಅದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ೨೧ನೇ ತಾರೀಖು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿ ವರು...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಿಮ್ಮ ಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಕನ್ಸೆಂಟ್ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕನ್ಸೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಗತಿಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು ಇದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿ ತಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೂ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ, ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ನಿಗೆ ಕನ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇನು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕನ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗ, ತಾವು ಏನು ವಾದ ಮಾಡು ತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸತ್ತಿರುವುದೂ ಸೇರಿ ೧೨೦ ಜನ ರೈತರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೦ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗುವ ಮತ್ತು ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಇದೇ ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಪೊಸಿಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ಗಜ್ಜಲಗರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೋಷನ್ ಏನಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ನರಗುಂದ ನವಲಗುಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ನಾನು ತಲೆಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆ ? ತಾವು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಇದ್ದಾಗ ಗುಂಡು ಹಾಕಿದ್ದು ಮತ್ತು * ಎಂದು... ..

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ)

MR. SPEAKER.—That expression should not go into the record. It should not be reported by the press also.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—*.....ಹೇಗಾಗುತ್ತೇವೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗೊಂದಲ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆ ಪದವು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಡರಿ ಪದವೇ ? ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ಸದ್ರೋಹ ಅಲ್ಲವೆ ? ನೀವೇ ಹೇಳಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ .....

MR. SPEAKER.—Is it relevant ?

SRI S. R. BOMMAI.—If this is not relevant, why the Hon. Member Sri C. M. Ibrahim was allowed ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಏನೇನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ ? ಗಜ್ಜಲಗರೆ ಗೋಲಿಬಾರಿಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಅದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆತ್ಮೀಕವಾಗಿ ಪದ ಬಳಕೆ ಆದಾಗ ಅವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ..... ಅವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನವಲಗುಂದ, ನರಗುಂದದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಕೂರಿ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅಂದನೇ ಅಥವಾ ಕೂರಿ ಅಂದನೇ ? ಆ ರೀತಿ ನಾನಂತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

* Word is expunged as ordered by the chair.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆ ಕಡೆಯವರೂ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬಾರದು. ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಇಬ್ಬರೊಂದಿಗೂ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಎಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮೊದಲನೇ ಗೋಲೀಬಾರ್ ಆದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಯಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ೧೨೦ನೇ ಮರಣ ಆಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಬಂದು ಸೀರಿಯಸ್‌ನೆಸ್ ಅನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ೧೨೦ ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಡಳಿತದ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಘನೀಭೂತಿ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಪ್ರಕಾರ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆಯಿತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮರಣ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತಡೆ ಹಾಕಿದರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗೆಜ್ಜಲಗರೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭಜಕ್ಕಿ ಭುಜ ಕೊಟ್ಟು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನಿಂತದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಂಘಟನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಹತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರ ಕ್ರಮ ದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಇವತ್ತು ರೈತರಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಲೀ ಸಂಘಟನೆ ಯಾಗಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಜನ ಕ್ರಮೇಣ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತಿನ ಮೊದಲನೇ ಕೊಲೆಗೂ ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ೧೨೦ನೇ ಕೊಲೆಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಏನೇ ಆದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನೇ ನಮಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹದ್ದು ಮೀರಿಸುವುದರಿಂದ ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಯಾರಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗುವುದು ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ ? ಲಖನೋ ದಲ್ಲಿ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇದೆ ಎಂಬ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೊರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೆ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆ ? ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವಾಗ ಇಂಥ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಆಗಬಾರದು. ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿರಪಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಮಾಡಬಾರದು ಇದು ಆಗದೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅವರಂ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4 ಬಿ ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನೂ ಕೂಡಾ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಚರ್ಚೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನು ಸದಸ್ಯರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ಆದಮೇಲೆ ತಾವು ಹೇಳಿ ಸಾ ವಿ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನೂ ಕೂಡಾ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.....

MR. SPEAKER.—It will not be a good precedent to hear you at this point of time. They will have to convince me to give my consent for taking up the Adjournment Motion When it comes before us. ಆಗ ಸಭೆಯ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಏನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

MR. SPEAKER.—Not at this stage.

ಶ್ರೀ ಬಾವೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಾವೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಜನತೆಯಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ನಾಗರಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಜನತೆಯ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದಂತಹದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಂತಹ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದು ಅನೇಕ ನಾಗರಿಕರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇದೆಯೇ ? ಜನತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಬೇಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೊಲವನ್ನು ಮೇದರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದರ ಬದಲು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಗರಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ನಾಗರಿಕ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯ, ನಾಗರಿಕನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಿರುವಾಗ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಪೋಲಿಸರ ಮುಖಾಂತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮುಖಾಂತರ, ಗುಂಡಿನ ಮುಖಾಂತರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಶಾಂತಿಯುತ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೇ ? ಜನತೆಯ ನಾಯಕರು ಶಾಂತಿ ಮಾರ್ಗ ಬಿಟ್ಟು ಪುಂಡಾಟಿಕೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಟನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಜನರೂ

ದುರ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಶಾಂತಿ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ? ಜನರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವಾದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ಗೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಅದು ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹದ್ದೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೇ, ಇದು ಮುಖ್ಯ. ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಕ್ಕಿದೆ ಆದರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಹಕ್ಕಿದ್ದುಂ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರು ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದು, ಸಾವಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಅಂತಹವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಬಹುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಮಾಲೀಕರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಕ್ರಮ ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂಸಾಚಾರ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಿಗೆ, ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದು, ರೈಲಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಗಟ್ಟುವುದು, ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಸಂಬಂಧ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆ ಜನರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಸುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಏ? ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೂ ಈ ದೊಂಬಿಗೂ ಏನು ಕಾರಣ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡದೇ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಯಲು ಏನು ಕಾರಣ ಎಂದರೇನರ್ಥ? ಗೋಲಿಬಾರನ್ನೇ ನಡೆಸಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿಯ ಅಮರ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ, ಅಥವಾ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗಲಾಗಲೀ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಸಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಗೋಲಿಬಾರ್ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ? ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ವಿವರವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ, ರೈತರ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ರೈತರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡತಾ, ತಮಾಶೆಗೆ ಹೇಳಿದರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಓ ನೀವು ಈ ಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿದುಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಮಾಶೆಗಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಯಾರು ಉರಿದುಹೋಗುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಆರೇಳು ಇವ್ವಲೆಗಳು ಬಂದವು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸುಟ್ಟು ಹೋದರು ಎಂಬುದು ಜನರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು, ನಾನು ಇದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಜನರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನಲ್ಲ. ಅಥವಾ ನಾನು ಹೇಳಿದ

ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವನೂ ನಾನಲ್ಲ. ಅಥವಾ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರವೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ, ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಸರಿ, ಅದನ್ನೇ ಜನತೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿಬಂದಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಶಾಶ್ವತವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ, ಯಾರ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಜನ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ಕೃಷಿ ಪರಮಾನ ತೆಗೆದದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ, ವಾಟರ್‌ ರೇಟ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಿಬ್ಬಿ ಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬಹುದು.

SRI S. R. BOMMAI.—Let it be. I am talking about the facts. ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ. ಧಾರವಾಡದ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಜನ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತೀರಿ? Let us not go in detail. The people have decided it.

SRI S. R. BOMMAI.—It is the question of facts.

SRI R. GUNDU RAO.—It is a fact for yourself.

SRI S. R. BOMMAI.—You have not abolished. Do not mislead the House.

SRI R. GUNDU RAO.—It is a fact for you. I cannot help for your poor knowledge.

SRI S. R. BOMMAI.—It is a wrong statement.

SRI R. GUNDU RAO.—It is not a wrong statement.

SRI S. R. BOMMAI.—Betteiment Levy, Agricultural Income Tax, Water rate are not abolished in Karnataka.

SRI R. GUNDU RAO.—It is your opinion. Betteiment Levy, Water Rate and Agricultural Income Tax are abolished.

SRI S. R. BOMMAI.—Where are the Government Orders ?

SRI R. GUNDU RAO.—I am telling you.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಬೇಕು. ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ, ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ತೆಗೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆಗೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಬೇಕು, ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ಅದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕ್ಟ್ ಅಮೆಂಡ್ ಆಗದೆ ಅಗ್ನಿಕುಲರಶ್ ಇನ್‌ಓ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಅಬಾಲಿಶ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿತಕ್ಕವರು ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಬಂದುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆಜ್ಞೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಆಯಿತು. ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್‌ಸೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಿಸ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರು, ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರ ಮಾಂಗಲಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ, ಜನರು ಕಲ್ಲೇಟು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಏನೋ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಏನಾದರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಿಜ, ಗೋಳಿಬಾರ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಏತಕ್ಕಾಯಿತು? ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಏನು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರಾ? ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮತ್ತಿತರು ಅಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಅವರು ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಭಾಗದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೂಲಕರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರೋಣ ಎಂಬ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಖಾಸಗಿ ಯಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಕೇಳಿಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಬಸ್ಸು, ರೈಲು, ಕಾರುಗಳಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಸರ್ಕಾರವಿರುವಂಥದ್ದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ, ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ. ರೈತರ ಚಳುವಳಿ ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೈತ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಂಥವರು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬಡತನದಿಂದ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಡಿ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಬಹುದು, ನಾಳೆ ನೀವು ನಡೆಸಬಹುದು. It is a continuing body. ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಬಂದರೂ ನಾಳೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲರ ಮಾನ ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಹೇಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರೇ ಮಾಡಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರಲಿ ಅವರು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗಾರರಾಗಿರಬಹುದು, ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗಾರರಾಗಿರಬಹುದು, ಮಿಲ್ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿರಬಹುದು, ಯಾರೇ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹಿಂಸಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಖಂಡನೀಯವಾದುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೈಕಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುತ್ತದೆಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಯಾವಾಗ ಯಾವಾಗ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮಧುಗಿರಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ರಾಮರಾಯರು ಏತಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಸದನದ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗುಂಡೂರಾವ್‌ಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಮರಾಯರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ನಿಂದ ರಾಮರಾಯರನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು, ಯಾರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಏನೇನಾಯಿತು ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೋದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ. ಅನರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವೇ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು. ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹಿಂಸಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಡಿ, ರಸ್ತೆ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಬೇಡಿ, ಶಾಂತಿಯಂತೆವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚಳುವಳಿಕಾರರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಾಜಿ ಮಹಾರಾಜ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಹಾರಾಜಿಯವರ ಸಮಾಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಾಗಿದ್ದ, ಮೈಸೂರನ್ನು ಆಳಿದ್ದ ಮಹಾರಾಜರ ಪತ್ನಿ ತೀರಿಹೋದಾಗ ಅವರ ಬಂಧುಗಳು, ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು, ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅನರನ್ನು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ತಡೆಹಿಡಿದು ಕೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್.ಪಿ.ಯವರು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾವ ತರಹದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಇದು? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಹಳ ಸಂಯಮದಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ, ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗೆ ಕಲ್ಲೇಟು ಹೊಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ರೋಡ್ ರೋಬೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬೇಡ, ಬಾಕಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ, ಹದ್ದಾರಿ ಅಡ್ಡಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹದ್ದಾರಿ ಮೇಲೆ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದಂಥ ಜನ ಹದ್ದಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ೨೫-೩೦ ಬಸ್ಸಿನ ಜನರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಗಸರ ಮಾಂಗಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಾಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೆರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜಭಾತುಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜಿಂದಾಬಾದ್ ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾಂಗಲ್ಯಗಳು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಕೇಸುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಚಳುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಸುಮಾರು ೪ ಗಂಟೆ ೪೦ನೆಯಲ್ಲಿ ೨೫ ರಿಂದ ೫೦ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರಸ್ತೆಗೆ ತಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಯವರು ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರ ಗುಂಪು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿ, ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಚಳುವಳಿಕಾರರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಾರಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಶ್ವಪಾಯಿ ಸಿಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಜನ ಕದಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಗೋಳಿಬಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಗೋಳಿಬಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಚನ್ನಟ್ಟಣ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಯವರನ್ನು ಅಂದರೆ ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರನ್ನು ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ತ್ಸರು. ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಿ ವೆಂಕಟರಮಣ, ಶಿವಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಯದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಸ್.ಪಿ.ಯವರು ವೈರಲೆಸ್ ಮೆಸೇಜರಿಂದ ಗೆಜ್ಜೆ ಲಗರೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಡುವವರೆವಿಗೂ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಯ್ಯ ನವರು ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರ ಕಾರು ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ ಹೋಗಿ ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರ ಕಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದು ರಸ್ತೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರ ಕಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನಿಗೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಟೆನ್ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರನ್ನು ಸಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕಾರನ್ನು ಸುಟ್ಟಮೇಲೆ ಲಾರಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಜನ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಶ್ರುವಾಯು ಸಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಜನ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಗೋಳಿದಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಳಿದಾರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಜನ ಚದುರಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಸಾಕುಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪಾಹುಗಳ ಸಂಚಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೋಳಿದಾರ್ ಮಾಡಿ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗಲೀ ಉದ್ದೇಶವಾಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೈಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಯಾವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವುಂಟು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪಾತುಕತನ ಯಾವಾಗ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಖಂಡಿಸಬೇಕು. ನಿರದೋಷಿ ಪದವೀಧರರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನಿರದೋಷಿ ಪದವೀಧರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಸ್ಟೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸದನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟೈಫಂಡ್‌ನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಮುಗ್ಧ ಜನರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಇವರು ಯಾರು ಮುಗ್ಧ ಜನರಲ್ಲ. ಪಾಂಡಿ ಯಾವುದು, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಇರುವಂಥ ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಶಾಂತಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಅದರ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಿಜ, ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ೨೪ ಗೋಳಿದಾರುಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಗೋಳಿದಾರು ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಡಿಗ್ರಿ ಮೇಲೆ, ಟೆಕ್ನಿಕಾಲಿಟಿ ಮೇಲೆ, ಮಾತೃಮಾಟಿಕಲ್ ಮೇಲೆ, ಆರ್ಥಮ್ಯಾಟಿಕಲ್ ಮೇಲೆ, ಅಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಿರತನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಆದಾಗ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಗೋಳಿದಾರು ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ, ಗಂಡವೆಡೆತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ತಂದೆ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆದ ಕಂಡಕ್ಕರುಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೀಗೆ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ೨೪ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ೨೪ ಗೋಳಿದಾರುಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ.

(ಗೊಂದಲು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಬಂದ ನೋಡಿ ಗಾಭರಿಯಾಯಿತೇನೂ? ನಾವು ಬಾಡಿಗೆ ಜನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾಲ್ಕು ಪಕ್ಷದ ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ ಮಾಡಿದರೂ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಬಾಡಿಗೆ ಜನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ವೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ? ಕೊನೆಗೆ ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರಂ ನೆಹರೂ ವೈದಾನದಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದಿರಿ ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಬಂದಿದ್ದುಂ ೧೫೦೦ ಜನ ಸೇರಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡು.—ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು*

4 30 P.M.

MR. SPEAKER.—There is a point of order Mr. Naidu, that gets the priority.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನೋ ಆಸೆ ಬಂದು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಜನ ಸೇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಸೇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು ಅವರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಪೇಪರ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಇದಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ....

(INTERRUPTION)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದಿರಿ.

(INTERRUPTION)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು ಅವರೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. We have got full strength and capacity. ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ೪೦-೫೦ ಸಾವಿರ ಜನರ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಾ ?

MR. SPEAKER.—Please resume your seat.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, It is impossible to swallow these words.

MR. SPEAKER.—Mr. Naidu...

(INTERRUPTION)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು.—ನೀವು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಾ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲಾ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಡು.—ನಿಮ್ಮದು ಬಿಡಿ.

SRI S. BANGARAPPA.—Who is who ಅಂಥ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಏನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೋಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. So I request you to kindly remove all these things from the record.

*Words deleted as ordered by the chair

MR. SPEAKER.—I will look into the record. If there is anything I shall take action.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಭಾಸ್ಕರ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರೇ ಪುನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದವಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—No, no. I will have to ask you both to withdraw from the House. I have got to order...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಪರಪಸ್ ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—Please sit down.

SRI S. BANGARAPPA.—I will have to retort and hit back.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,—ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ, ನಾನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ಅಂತಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಮಿಸ್ಟರ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರೇ ಒಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು ಅಂಥ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ?

(INTERRUPTION)

SRI K. BHASKAR NAIDU.—You sit down.

SRI S. BANGARAPPA.—You can't say that Mr. Naidu. This is too much.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I say that.

(INTERRUPTION)

MR. SPEAKER.—Please sit down. Mr. Bommai, what is your point of order ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದನ್ನೂ ಹೇಳುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು ಅಂಥ ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಸಭೆಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನರೇ ಬಂದಿರಲಿ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೋಪ, ತಾಪ ಏತಕ್ಕೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಆಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೇಳಿದಾಗ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು

MR. SPEAKER.—Mr. Ananda Rao, he is on a point of order.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೨ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆ ಆಯಿತು. ನಾಲ್ಕು ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಇದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಶೋಭಾಯಮಾನ ವಾಗಿದೆಯೇ ? ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಕೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸ ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆತೆ ಹೋಗುವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ...

(INTERRUPTION)

Nobody should speak whom I have not called.

ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಧಾಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ರೈತರು ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಿಜವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...

MR. SPEAKER.—There is no point of order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಹ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಭೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಸುಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಕೆಲವು ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಇದೆ. ಅವರು ಈ ಸಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ತಾವು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿ ಇರುತ್ತದೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು, ನಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಂದಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ತಾವು ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರಂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆದಾಗ ಒಂದು ಘಟನೆ ಆಯಿತು.

SRI MALLUR ANANDA RAO.—I am on a point of order.

SRI S.R. BOMMAI.—No, no. Don't take it seriously.

MR. SPEAKER.—He told you not to take it seriously. He has conceded that there is no point of order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನಮ್ಮ ಸಭೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಿಮ್ಮ ನಗರಸಭೆಯ ಲಾರಿಯೊಂದು ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸುರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ನೆಂದರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಸ್ತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ಅದು ವರ್ತಮಾನ ಅಷ್ಟೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಗರ ಸಭೆಯ ಲಾರಿ ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ೩ ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಸಭೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಲು ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆ ನಡೆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಹಿಂದೆ ಸಂಜಯ್‌ಗಾಂಧಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ನಾನು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ? ಏನು ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಶಾಖಾಂಗನವರನ್ನಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ರಾರವರನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳಿನೋಡಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿರುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಇದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿವೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಾರಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರಿ. ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಂದಲೇ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗಲೂ ಬಹಳ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅಟಲಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಸೇರಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಪೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನರವರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಯಾವತ್ತೋ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಳತೆಗೋಲು ಎಂದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಅವರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಳೆಯಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ರೈತರು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ನೀವೇ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿನೋಡಿ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ, ಗಲಭೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತು ಜನರು ರೈತರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಪರವರಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಓನ್ಲೈ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗಾಗಲಿ ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮಗನಿಗೋ, ಮಗಳಿಗೋ ಯಾವುದಾದರೂ ಇಂಜಿನ್‌ವ್ಯಾ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಯಾವುದಾದರೂ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಏರೋಪ್ಲೇನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ದೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಸುಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಅಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಸ್. ಪಿ. ಕಾರನ್ನು ತಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ದೋದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇನ್ನು ೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಆರಿಸಿಬಂದರೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು

ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆದಾಗ ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಎನ್ನುವ ಎಸ್. ಪಿ. ಯ ಕಾರನ್ನು ಸುಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಎಸ್. ಪಿ. ಕಾರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೂ, ನೀವೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ॥ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಯಾವ ಅಡ್ವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದನ್ನೂ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾರಾದರೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕಲ್ಪು ಬೀರಿದರೂ ಅಡ್ವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹೊಡೆದಾಟವಾದರೂ ಅಡ್ವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಡ್ವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೂ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನರದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ೭೦ ಸಾವಿರ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ೧ ಲಕ್ಷ ಅಂದಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರವರ ತೃಪ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮಾತು. ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರೈತರ ರ್ಯಾಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೬೦-೭೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೂ ಕೈ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅದುಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದು, ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿವಿೂರಿ ಹೋಗದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ it is a decision of the man on the spot who will take the decision on the spot. He has to take the decision. It is the question of survival. It is the question of law and order to be maintained in the interest of majority people of that area. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಬೇಡ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ತಾವು ಧರಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ, ಕಳೆದ ೫ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಜನತೆಗೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಫೋಟೋವನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಬರದೆ ಇಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಕೂತೀರಿ. ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯದವರೆಗೆ ನಾವೂ, ನೀವೂ ಆ ಕಡೆ ಕೂತು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಈಗ ಈ ಕಡೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾಣಯ್ಯನವರೂ ಆ ಕಡೆಯೇ ಕೂತು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಈಗ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಸ್ವಾಮಿ, ಫೋಟೋ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರತಕ್ಕ ಫೋಟೋವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ, “ನೀವು ಇಂಥವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಾ”? ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಫೋಟೋಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾವು ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರದೇ ಇದ್ದೆವು. ನಾವು ಹೇಗೂ ಮುಂದಿನಸಾರಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾದೆವು. ನಿಮ್ಮವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾವು ಮುಂದಿನಸಾರಿ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನಮಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಅದರೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇದೆ ? ಆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಟಿಕೆಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಪಾವ್ಲುಲರ್ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲಿನಲ್ಲೂ No Vacancy No Vacancy ಎಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ Honest ಮತ್ತು dishonest ಎಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—Honest and dishonest ಎನ್ನುವುದು ಅವರವರ ಡಿಗ್ರಿ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಯಾರು ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಟಿಕೆಟ್ ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದೆ, ಆ ಕಡೆ ಕೇಳಿತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರು ಸಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅವರದೇ ಯೋಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ೧೦-೧೫ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುವುದು ನೀವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ, ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನೀವು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಅದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು.....ನಮಗಿಂತ ನೀವು ಸೀನಿಯರ್ ಇದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಕಲ್ಪರಳೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಇದು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ನೀವು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಫೋಟೋಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡವು ತಾವು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ನೀವು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವೆಂದರೆ ನಮ್ಮದೆಷ್ಟು ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದೂ ಕೂಡ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಬಹುಮತ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇರೆ ನೀವು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿರಾ ೧೦೫ ಜನ ಶಾಸಕರು ಗೆದ್ದು ಒಂದು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೇ ಒಂದು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡೋಣ. You should also support the Government. They have stopped the vehicles on the road. They have unnecessarily created problems to the innocent passengers. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಒದಗಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ “ದಿನ ಸಾಯುವವರಿಗೆ ಅಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ” ಟಿಕೆಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಜ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನೀವು ಟಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಕೂಡ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಟಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರಬೇಕು. ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಫೋರೋಸನವರು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನೂರಾರು ಜನರು ಸಾಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. I seek your cooperation and seek your support in this particular issue because this is the concern of 95% of the innocent and unconcerned people. ಈವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಯಾರೋ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವರು ೨೫ ಜನರ

ರೈಲ್ವೆನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪುನಃ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಚಾಮುಂಡಿ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರಿಗೂ ರೈಲ್ವೆನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಸಂಬಂಧ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತು, ಯಾವ ಬಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನೇ ನಡೆಯಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆರೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳ, ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು, ಗಂಡನನ್ನು ಬಂದುಕಡೆ ಇಟ್ಟು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಂದುಕಡೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ. ಒಬ್ಬ ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ. ಮಂಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದು, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಮಂಷ್ಕರ ಹೂಡುವುದು. ಒಗೆ ಮಂಷ್ಕರಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಜೀವಿಗಳೆಂದು ಕಾರುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದು, ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಜನಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಾನಕ್ಕೆ ಜನ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾಟರ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ.

If that is the wish of the people that anarchy should be created and bring danger to democracy. I am sorry we cannot concede such plings and no Government, whoever it may be, whatever it maybe, can tolerate such things. It is the duty of the Government to protect the interest of all the people and the country and see that protection is given to every body. It is not my own responsibility or my own Government's responsibility. It is the collective responsibility of all of us to see that our democracy is protected and at the same time protection to everybody. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ನೀವು ಹೋಗೋಣ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಜನರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೆ ಜನರು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ ಇಷ್ಟಾದಿನಗಳು ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ ಕೀರತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. It is a continuous process. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಜಹಗೀರಿಯ ಹಾಗೇನು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಗೆದ್ದುಬಂದರೆ. My dear Chief Minister, these are the things to be done in my constituency ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ, My dear Bommai, you have become the Chief Minister please see these things to be done ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪಿದೆ. What is there ? It is not individual concern. In that spirit we should also go. I am going in that spirit. After all it is the Chair, it is the office and we must see that every one is protected, the dignity of the Chair and the position is honoured. ಕಾರು, ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ Do you think it is for an individual ? I am nothing, but it is the position that I am holding. It is a constitutional obligation in which any Chief Minister should function. Today if you come to my position I have to honour. We have to protect the honour of the position. In that spirit let us function. In that spirit let us face the election. It is the decision of the people who are the highest authority. ತಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾರು ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಜನರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಹೋಗೋಣ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಸ್ಥಾನ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸತ್ತವರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿತ್ತು. ಈಗ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸತ್ತವರು ೨ ಜನ, ಗಾಯಗೊಂಡವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ೫ ಜನ, ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ೧೭ ಜನ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಸ್ಥಾನ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇರಿತೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಕೂಡ ಶಾಂತಿಪಾಲನೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ತಪ್ಪಿರದ್ದು ವಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ರೋಡ್ ರೋಕೋ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಭಂಗವುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ರೈತರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗೌರವರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ೩-೪ ದಿವಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯತಟ್ಟೆ.—ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೇನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಸ್. ಪಿ. ಕಾರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದರು ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದರು ಅಲಿಬಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ಹಚ್ಚಿ ಲೆಕ್ಕಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇದು ಆದಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಕದಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮನುಷ್ಯಗಳ ಮನುಷ್ಯಗಳ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತು ದೇವೇಗೌಡರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹೇಗೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಒಳಗಡೆ ಬಾಗಿಲು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ ನಂತರ ಹತ್ತಿಲ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುರಿದು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಓಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಗಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಂಗಡನನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾಡನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ವರದಿ ಇದೆ, ನಾವು ನತಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆನಿಜವೋ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವೋ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಿಜ ಅಲ್ಲಿ ಗೋಲಿ ಬಾರ್ ಮಾಡತಕ್ಕದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೆ ? ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ನೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಗುಂಡು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೆ ? ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಸತ್ತರೆ ನಿಜವು ೫-೦೦ ಸಾವಿರ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ಜೀವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿರಪರಾಧಿ ಜನಗಳನ್ನು ಗುಂಡುಹಾಕಿ ಕೊಂದಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ತಪ್ಪು, ಯಾರದು ಸರಿ, ಎನ್ನುವುದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಪದೇ ಪದೇ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀ

ನೆಂದರೆ, ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಇದೆ. ಎಂದೆ ನವಲಗುಂದ ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಂತ್ಯಾಂಶ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನಿಜಸಂಗತಿ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ತಪ್ಪು ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಆಣತಿ ಬೇಡಿ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾದಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮರ್ಥನೀಯವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಬಲವಾದಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಹ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದದ ಗೊಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವಸ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರವಿನಿಮಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜನರಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದ ಕಾರಣಕೋಸ್ಕರ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರೇ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾರಕೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೂಡ ಇದೇ ವಾದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾದ ವಿವಾದದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ವಾದ ವಿವಾದ ಎರಡು ಮುಖದ ನಾಣ್ಯ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಎಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದಂತಹ ಉತ್ತರ ಬೇಕು. ಎರಡು ಮುಖದ ನಾಣ್ಯ ಅಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ತಪ್ಪು ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಜನಗಳ ತಪ್ಪು ಇರಬಹುದು, ಯಾರದೂ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ತಪ್ಪು ಯಾರೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಪಾದಿತರು ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಲು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ಹದ್ದುಬಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೌದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಾನು ನನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದು ಸಫಲವಾಯಿತೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಇಷ್ಟೇ ಇದು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ವಿಷಯ, ಇದು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಯಲಿ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅರ್ಹತೆ, ಅನರ್ಹತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಬೇಕು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೇಕು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಹೆಚ್ಚುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

The matter goes before an Inquiry Commission which will take time and applies its judicial mind. It will take all possible evidence and other connected and deliberate matters into consideration and gives its findings and even then, ultimately, it is for the Government.

to accept the findings of the Commission. All these over-riding considerations are in favour of the Government. We are helpless; Only vocal representatives and pleaders for the cause of the people which we consider paramount; even from the point of the Government, you are there and we are here; Both of us are working as two sides of the coin, if I may say so, theoretically in joining hands with the Hon'ble Chief Minister but all the same, the central point still remains- the question is who is responsible? the Police or the people ಇದು ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯಾಗಲಿ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯೇ ರಾಜ್ಯ ಮಾರ್ಗವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದಾಗ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದರೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಫಂಟಾಸ್ಟಿಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಅಂದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಲ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಅಂದರೆ ಸತ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ವಾದವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂಥ ಕೆಲವುಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡುವುದು ತಮಗೇನು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ ವೆಂತೂ ಜನರು ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಿಂದ ಸಾಯುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ತಮಗೆ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೇನಾದರೂ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಏನು ಸತ್ಯಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದು ಶಾಂತಿಯಂತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಶಾಂತಿಯಂತವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನೆನ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ನಿಧನದ ಪ್ರಮುಖ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವರಿಗೆ ಒಂದುವೇಳೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ಕೂಡಲೇ ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ದಾರಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಬಸ್ ಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ದೋಚುವುದು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗಲೇ ನಾನು ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ ಕೇಳಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು

ಹತ್ತಿರದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಎಂದು ? ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಕೇಸ್‌ಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್‌ಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಯಾವ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Matters which are highly extlanous to the subject on hand are now brought about in the course of your reply. ಇದು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೋ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಂಗಳಸೂತ್ರ ಹಾಗೂ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೇವಲ 'ರೇ' ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನಿಜವಾದ ವಿಷಯದಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿ ವಿಷಯಾಂತರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆಂಬುದು ಇವರ ಉತ್ತರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರ ಕಾರನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿರುವುದು ನಿಜ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರೇ ಅದನ್ನು ಸುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜಭಾತಂಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತೇ ಅಥವಾ ಯಾರಿಂದ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯ ಹೊರ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಧಾರಣ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದಂಥ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಹೊರ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ. Therefore, we are trying to make out a case wherein a definite reply from the side of the Government is called for pertaining to the judicial probe. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗೋಲಿಬಾರ್‌ಗಳು ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಗೋಲಿಬಾರ್‌ಗಳಾಯಿತೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರ ಈಗ ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ನೀವು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಜನತೆಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೇ ಬಿಡೋಣ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಆ ಜನರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಪ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿ ಸಮಾಧಾನ ಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೇಗಾದರೂ ಕೂಡ ಸತ್ಕರವ ಜೀವವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜೀವವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿದು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಆ ರೈತರ ಮುಖಂಡರೂ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಹುತಿಯಾಗುತ್ತಾರೋ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು, ನಡೆದಿದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂತಲ್ಲ ನಾವು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನೆರುಗುಂದ-ನವಲಗುಂದ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನೀವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈಕುಗ ನಡೆದಿರುವ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಬಹು ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮ, ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ

ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿಂದ ಎಂದು ಹಾಗೆ ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ you stand on a definitely better footing. ದಯಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೂರಬೀಜಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಏರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದನೇದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿವರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ರೂಲ್ ೦೨ ಪ್ರಕಾರ ಡೀಬೇಲ್ ಆಗಿ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಆನ್ ದಿ ಫೋರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆನ ಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈಗಾಗಲೇ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಒಪ್ಪಲಿ. ಸಂತೋಷ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. —ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೋ ಬರಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಹೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗಂಡೂರಾವ್. —ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. —ತಾವು ಆಗಲೇ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನೇ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಾವು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳುವುದೇ ನೀವು ಹೇಳುವುದೇ ಆಗಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಇರುತ್ತದೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾದ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ, ಇದೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ದಯಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುತಪ್ಪರೂ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಉಭಯ ತ್ರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಜಿ ಸ್ಪೆಷಲರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಗೋಲಿಬಾರ್ಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತು ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೂ ಕೂಡ ರೈತರು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ದಮನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಪ್ರೋಲೀಸರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೀರೋ ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ? ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು, ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೇಕೆ ಒಪ್ಪಬಾರದು? ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಈ ಪೂತ್ರಿನ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಇರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬರಬಹುದು; ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಡೂರಾವರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಡಯಿತು ಅದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಆ ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ದಮನ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಆಪಾದನೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದೂ ಕೂಡ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಷು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಆಗುತ್ತದೇ ವಿನಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ತಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ನೀತಿ ಯಿಂದ ಆ ನಾಗರಿಕರ ಒಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗು ತ್ತದೇ ವಿನಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

SRI R. GUNDU RAO.—Now I came to know that you are really a successful advocate, ನಾನು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಬೇಳುಪ್ಪಿರಾ, ಚೆನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದ್ದಲ್ಲಾ ಅವಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು, ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಉಗ್ರಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮನವರೂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೊರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿಂದೆ ಇದೇರಿತೆ ಮಳವಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಾಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈವಾಗ ಸೆಷನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಆಗಿ ಬಹಳ ದಿವಸವಾಯಿತು. ಈಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಈಗ ಸೆಷನ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಗಜ್ಜಲೆಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಈಗಾಗ್ಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬಾರದು ನೀವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೆಷನ್ಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈವಾಗ ಸೆಷನ್ಸ್ ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಹದ್ದುಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಿನ್ನೇಷ್ಚು ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಅನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಧಯಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದು ಕೊನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ, ಮುಂದಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡೋಣ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಂಗಳವಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗಜ್ಜಲೆಗೆ ಈ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಏನು ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತಿತರರೂ ಈ ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರದ್ದು ಏನೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬಾರದು ? ನಮ್ಮ ಉದ್ದಿಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳ ಪಡಿಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ನಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಏನೋ ಅನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಹಾಗೂ ಭಯಭೀತಿ ಜನರ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರೆ ಈ

ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಮಾಡಿ ಒಪ್ಪ ಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮಾಲಿಕ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಾವೋರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಗೋಲಿಬಾರ್‌ಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ಸವಲಗುಂದ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರು. ವಿಚಾರಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ರೈತರ ತಪ್ಪು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಈ ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಗೋಲಿಬಾರ್‌ಗಳು ನಡೆದಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೋಲಿಬಾರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೇಟು ಬೀಳುವ ಕಾರಣ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನ್ಯಾಯ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಬಹಿರಂಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾದರೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಅನ್ಯಾಯ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಇಟ್ಟಂಥ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನಂತೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪುನರಾಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನಿನ್ನೆ ತಾಳಿದ ನಿಲುವನ್ನು ಇಂದೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಡತನದ ನಿಲುವಿನ ವಿರುದ್ಧ, ಮತ್ತು ಅವರ ಅಸಮರ್ಥನೀಯ ನಿಲುವಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ದೃಢೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

MR. SPEAKER.—I have not given my ruling.

SRI A. LAKSHMISAGAR—I have not made my submission. Let me make it. I am not taking more than a minute.

ಸರ್ಕಾರ ಪೊಲೀಸರೊಂದಿಗೆ ಪಾಮಿಲಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತರಾಗಿ ರೈತರ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರೈತರ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲುವುದರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಇದು ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಇಟ್ಟಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಮಾಂಡ್‌ಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸರ್ವ ಸಮನ್ವಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಈ ದಿನವೂ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ.

(Seventeen members belonging to the Opposition parties sat in the aisle)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗ ಅನುಸರಿಸಿದ ಕ್ರಮ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾದಂಥ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ನಾನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವವರಿಗಾದರೂ ತಾವು ಕಾಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳೆಳಿಗಿರುವ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಿವಸದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಎದ್ದು ಬಂದು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ತಾವು ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧರಣಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಬಹುದು. I request all the members to come to their seats and participate in the proceedings. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಬಾರದ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಅವಿವರೂಪವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. I am sorry, the Hon. Members are not heeding to my request. With a very heavy heart I have asked them to withdraw and if they do not withdraw within five minutes, I have to take action as per rules. I request the hon. Members to kindly withdraw within five minutes. I adjourn the house now for five minutes.

The house adjourned at 5.35 p.m.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಬಳಿ ದುಃಖದಿಂದ ಈ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಮನೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅಡ್ವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಟೀಸ್ ಏನಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮತ್ತು ಲಾರಿಚಾರ್ಜ್—ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ 50ನೇ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

The House re-assembled at 5-50 P.M.

(Mr. Speaker in the Chair)

SRI B. BHASKAR SHETTY.—Sir, I beg to move that the following hon Members be suspended from the services of the House till the rising of the House on 25-11-1982 :—

1. Sri A. Lakshmisagar
2. Sri M. C. Nanaiah
3. Sri S. R. Bommai
4. Sri S. Bangarappa
5. Sri G. Rame Gowda
6. Sri H. L. Thimme Gowda